

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSEGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 8 korona
Félévre 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona
Egyes szám ára 16 filler.

Felelős szerkesztő:

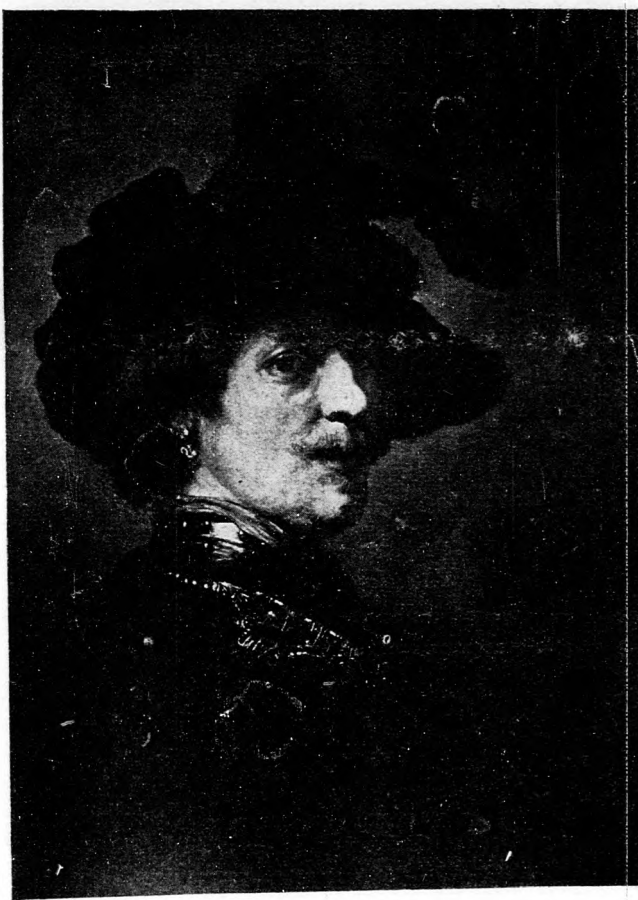
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Emlékezés Rembrandt németalföldi festőre.

Rembrandt festő a nagy Németalföld szülöttje volt. Születésének három-zázadik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségek a múlt héten folytak le Amsterdamban az egyetemen rendezett ünnepel. Több tudóst az egyetem disz doktorává avattak. Dob Dutty rektor és Six tanár az új doktoroknak a Rembrandt-kutatások terén elért sikereit méltatta. Az anyakirályné, Henrik németalföldi herceg, a miniszterek, a parlament és a lakosságok fejének jelenlétében leleplezték ünnepiesen a Rembrandt-szobrot is Leydenben. A szoborleleplezés után az anyakirályné, valamint a herceg a Rembrandt-ünnepély alkalmával

Rembrandt fiatalkori arcképe.

rendezett kiállításba mentek. A herceg Breidins igazgató és Hofstadt de Groot tanár udvari tanácsos vezetése alatt megtekintette a képeket, melyek között husz Rembrandt-féle festményt, több Jan Steentől és Van Goyentől származó kép, valamint mintegy 100 Rembrandt-féle tollrajz van. Az akadémiában szintén kiállítást nyitottak meg Rembrandt műveinek mintegy 1000 sokszorosításával és másolásával, amelyek számos kép keletkezését tüntetik fel. Így ünnepel a nagy Németalföld egykori nagy művészfiának 300-dik születése napján. Ez ünnepség alkalmával bemutatjuk olvasóinknak a híres festő fiatalkori arcképét.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv., szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utcza 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utcza 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Van-e becsületem?

A magyar kiskgazda szokta ezt kérdezni, mikor nagykerkedve, mellét kivetve, fejét magasra tartva a szatócs elé áll:

— *Hát Mócsi! van-e becsületem?*

A szatócs hajlong, mosolyog és örömmel mondja ki:

— Akár az egész boltomat elviheti kend Márton gazda.

Márton gazda isteni gyönyörűséggel csavarint egyet a bajuszán. A nyakát is mereven tartva, szinte feszesen fordul a szatócsbolt ajtószárá felé és a foga közül olyat fröcsesent, hogy a falusi vizipuskának (fecskendő) is becsületére vállna, ha oly erővel lökné kifelé tüzesetnél a vizet.

— Csak azért kérdeztem meg, hogy tudjam! — teszi utána.

Az ilyen pökhendiség, magyar gyöngesség. Kérkedik azzal, hogy adósságot tud csinálni. Pedig hazugság mindaz, a mit a szatócs mond. *Mihály gazdának nincs becsülete (hitele), hanem van a tiznkét hold földjének, meg a házának.*

Egész bizonyosra veheti Mihály gazda, hogy ha nem az ő nevére volnának telekkönyvezve azok a fekvőségek, akkor a szatócs nem ajánlaná fel az egész boltját, minden vackát.

Igy ámitja magát a magyar ember!

Igaz, hogy a szatócsnál olyan embernek is nyílik hitel, akinek nincs egy kapavágás földje, — *de van munkás két keze, ami fölér a földbirtokkal.* Ennek is *csak az erejéig van hitele.* Csak annyit kap, amennyit dolgozva keresni tud.

Ez így van. Ez a valóság! Ezt jól tudja a magyar ember, hát akkor minek áltatja magát? Minek kérkedik azzal, hogy a szatócsnál *becsülete van, mikor az a becsület a vagyonnak, esetleg a munka értékének szól, de sohasem a személynek!*

Hogy a vagyonnak szól a becsület, *azt leginkább bizonyítja a mostani alacsony buzaár.* Az adóssággal könnyelműen megterhelt kiskgazdát szoritja a szatócs, szoritja a többi hitelező. Aratás után rögvést eladja gabonáját, hogy a kérekedőleg említett becsületnek eleget tegyen. Ez a gabonaeladás olyan torlódást csinál, hogy az árakat a papiros játékbuzák mesterséges árnyomásánál még jóval alább csökkenti.

De hitelre szükség van! — mondja közbe egyik-másik atyámfia. — Igen, *hitelre szüksége van a kiskgazdának, de nem uszora-hitelre, ahol az*

árut drágábban veszi 20 százalékkal, de hitelre gyöngébb, rosszabb árut is kap 20 százalékkal, aztán kamatot is fizet olykor-olykor, ha pontos időre nem bírja fizetni az adósságot. Ez nem gazdálkodás atyámfia! Ez csak önámítás! A kiskgazda elhitheti önmagával, hogy gazdálkodik, pedig igazában — pazarol.

Pazarolja saját erejét, pazarolja a jövedelmét, sőt legtöbbször megterheli minden ok nélkül a birtokát.

Arra való a hitelszövetkezet, hogy ott a kiskgazda olcsó kölcsönt kapjon. Készpénzt kap, készpénzzel vásárol. Alkuszik, *olcsón veszi az árut.* Válogat, *jobb árut veszen* és az áru után percentet sem fizet. Erről azonban hasztalan beszélek itt azoknak, akik nem láttak eleven hitelszövetkezetet és nem élvezték annak áldásos hatását. Ezért csak azt ajánlom, hogy érdeklődjenek utána a magyar kiskgazdák, *mert nem a szatócs által megszavazott hitel az igazi becsület, hanem az, ahol a gazdatársak, az egyféle foglalkozású kismemberek adják meg egymásnak a hitellel a tisztességet. Ez a személynek szól és nem a földjének.*

A gabonaraktár szövetkezetek üdvös működése szintén befolyással van a gabonaárak javítására, amennyiben ezek az ár háromnegyedét előlegezik a gabonára. Azonban ebből a szövetkezetfélelől még oly kevés van, hogy általában csakis a hitelszövetkezetek szükségéről szólhatok.

Boldog magyar gazda az, aki kijelentheti bátran ha kérdem: *van-e becsülete?*

Van, de azt nem a szatócs adta, hanem a hitelszövetkezetben, a gabonaraktár-szövetkezetben az én barátaim, gazdatársaim szavazták meg. Péterfy Tamás.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Nem lesz ex-lex. —

A képviselőház hétfőn tartotta utolsó ülését s azután október 10-ig elnapolta tanácskozásait. A képviselők tehát megkezdhetik nyári pihenőjüket, miután a legfontosabb javaslatokat elintézték. Ezek közül a költségvetés most kerül a felségéhez szentesítés alá. Ezzel el van háritva az ex-lex veszedelme a folyó esztendő végéig. A jövő évi költségvetés októberben kerül a képviselőház elé. Ugyancsak augusztus elején jelenik meg a király döntése a kvótáról. A magyar és az osztrák kvótabizottságok tudvalevően nem tudtak a két államnak a közös költségekhez való hozzájárulása dolgában megállapodásra jutni, mert az osztrákok azt követelték, hogy Magyar-

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya”, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

ország népességének arányában járuljon hozzá a közös költségekhez. Ilyen körülmények között a törvény értelmében a királynak kell döntenie a kvóta dolgában. A döntés, miként várható volt, az lesz, hogy a kvóta változatlanul a régi marad.

A királynak erre vonatkozó kéziratát úgy a magyar, mint az osztrák miniszterelnök aláírja, amiből kitűnik, hogy a két miniszterelnök között ezidő szerint a kvóta dolgában ellentét nincsen, de jelenti azt is, hogy a két miniszterelnök parlamentje előtt helyt áll a király döntéseért. A magyar miniszterelnökre nézve ez nem lesz nehéz, mert a király döntése a magyar kvótabizottság határozata értelmében történt. Beck báró osztrák miniszterelnök pedig majd meg fogja értetni az osztrák képviselőkkel, hogy követelésük jogtalan, Magyarország népe sokkal szegényebb az osztráknál s így a lakosság száma nem lehet az arány megállapításának kulcsa. A képviselőház tárgyalásainak befejezése alkalmából Wekerle miniszterelnök és Andrássy belügyminiszter Ischlbe utaztak, hogy a királynak a politikai helyzetről jelentést tegyenek. Ischlből visszatérve Wekerle miniszterelnök találkozni fog Beck báró osztrák miniszterelnökkel s e találkozás alkalmával fogják megállapítani, hogy a két kormány mikor kezdi meg a kiegyezési tárgyalásokat.

Méhészeti előadások.

Az állami méhészeti szaktanítók folyó évi augusztus hónapban az alább megnevezett napokon és helyeken tartják előadásait. 1. *Imrey* Ferencz első kerületi, székhelye Rákosesaba. 6-án Ordason, 7-én Gederlakon, 8-án Szentbenedeken, 9-én Uszodon, 10-én Foktón, 11-én Kaloosán, 12-én Bányán, 13-án Homokmégyen, 14-én Miskén, 15-én Duskokon. 2. *Abaffy* József második kerületi, székhelye Pápa. 8-9-én Szentimrén a földmivessziskolánál, 10-én Mikén, 11-én Tótygyugyon, 12-én Székesfehérváron, 13-án Táczon, 14-én Sárszentmihályon. 3. *Valló* János harmadik kerületi, székhelye Pozsony-Ligetfalu, a gödöllői állami méhészeti gazdaságban teljesít szolgálatot. 4. *Rózsa* János negyedik kerületi, székhelye Sárospatak. 2-án Sajó-Kazinczon, 3-án Vadnán, 4-én Nagybaczán, 5-én Bánhorvátton, 6-án Bánfalván, 7-8-án Dédesen, 10-én Bucsán, 11-én Macsolán, 12-én Badalón, 13-án M-Tarpán, 14-én Surányon. 5. *Forgách* Lajos ötödik kerületi, székhelye Arad. 8-án Csabán a gazdasági iskolánál, 9-én Méhkeréken, 10-én Nagyszalontán a gazdasági ismétlő iskolánál, 11-én Tenkén, 13-án Belényesen.

14-én Szakálon. 15-én Vésztőn, 16-án Fáspusztán. 6. *Tóth* János hatodik kerületi, székhelye Nagyenyed, 8-án dél-előtt Voilán, d. u. Nagysinken, 9-én Morgondán, 10-én Bürkösön, 11-én Szentágotán, 13-án Diódon, 14-én Magyar-Lapádon. 7. *Nagy* János hetedik kerületi, székhelye Kolozsvar. 6-án Árpáston, 7-én Bethlenen, 8-án Somkeréken, 9-én Szászceggön, 10-én Kolozs-Alaguton, 11-én Kolozs-karán, 13-án Dezméren, 14-én Szamosfalván, 16-án Szászlónán és 17-én Sztolnán. 8. *Kiszely* Ede nyolcadik kerületi, székhelye Temesvár. 4-én Apcon, 5-én Rózsa-Szent-Mártonon, 6-án Ecséden, 7-én Adácson, 8-án Nagy-Fügeden, 9-én Tarnamérán, 10-én Boconádon, 11-én Tarnabodon, 12-én Erdőteleken.

Gazdák és a gabonaárak.

Annak a mozgalomnak, amely a gazdák körében megindult és amelyet mi is támogatunk cikkeinkben, hogy t. i. ne vesztegezzük el gabonánkat olcsó áron, ne vigyük tömegesen a gabonapiacra, nehogy az amugy is méltánytalan gabonaárakat a tőzdespekulánsok még lejjebb szorítsák, hanem várjunk türelemmel, míg méltányosabb, jobb árakat kapunk érte, annak a mozgalomnak az eredménye már is jelentkezik.

A zichyfalvi hitelszövetkezet körlevelet bocsátott ki, amelyben a gazdákat felhívja, hogy ne adják el most buzájukat, mert 17-20 koronát is kaphatnak érte, ha kitaranak. Hogy a gazdák e kitarását anyagilag is segíezzék, áruelemezési osztályt nyitottak, ahol a gazdák 50 q.-án felüli tételekre métermázsánként 12 K. készpénzlelőget adnak a buzára.

Ha országsszerte ilyen módon védekezhetnének a gazdák a mesterséges gabonaárleszorítással szemben, mindjárt türethetőbbé válna súlyos anyagi helyzetük, a melyet a nevelésesen olcsó gabonaárak csak fokoznak.

Vetőmag-eladás.

A kisbéri, bábolnai, mezőhegyesi és fogarasi ménesbirtokok, valamint a gödöllői kir. koronauradalom gabona és egyéb terménykészletéből az erre alkalmas minőségű magvak, az alábbi feltételek mellett vetőmagul mindazoknak a gazdáknak kiadatnak, akik ez iránt a birtokok igazgatóságaihoz fordulnak.

A egyes termények csak készpénz fizetés mellett engedtetnek át. Az eladási ár Kisbérre és Bábolnára, Mezőhegyesre és Gödöllőre nézve a budapesti tőzsdei, Fogarasra nézve pedig a fogarasi piacon jegyzett piaci árak szerint állapittatik meg oly módon, hogy

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

Gabona osztály. Borgazdasági osztály.
Erőtakarmány osztály. Háztartási cikkek.
Tenyészállat osztály. Gép osztály.
Szövetk. sertéshizlalás. Biztosítási osztály.
Vetőmag osztály. Díj szabási osztály.
Gazdasági anyagosztály. Baromfitenyész. cikkek.

Alapítók: 711,400 kor. Tartalékalap: 230,000 kor.
Forgalmi visszatérítési alap: 118,773 kor.
Tagok száma: 1299.

**Az 1906. évi aratási és cséplési
árjegyzékünk**

megjelent és kívánatra bérmentve és ingyen küldjük.

A szövetkezetbe való belépés áldozattal nem jár.

Saját érdekünket mozdítjuk azzal elő. Nyomatványokat szívesen küldünk.

az elszállítást megelőző napon jegyzett tőzsdei, illetve piaci árakból szállítási költségen Kisbéren 83 fillér, Bábólnán 60 fillér, Gödöllőn 30 fillér, Mezőhegyesen pedig 100 fillér, q-ként levonatik, az ily módon megállapított árakhoz azonban mivel jól megrostált vetőmag engedtetik át, mindegyik birtokon métermázsánként 2 korona, azaz két korona hozzászámítatik.

Egy gazdának egy és ugyanazon gabonanemből 100 q-ig, egyéb magvakból 10 q-ig terjedő mennyiség engedtetik át.

A vásárolt vetőmag kizárólag csak vetésre fordítható, ezért a megrendelő gazda kívánatra a megrendelés teljesítése előtt hiteles köz-égi bizonyítvánnyal igazolni tartozik, hogy a megrendelt vetőmagra tényleg szüksége van.

A szállítást a legközelebbi vasuti állomásra mindegyik birtok ingyen, illetve költségfelszámítás nélkül tejesíti ugyan, de a vasuti szállítási költségeket a megrendelő fél viseli.

A szükséges vetőmagvakra előjegyzéseket is kérhetnek a gazdák az említett uradalmak igazgatóságaitól és pedig őszi gabonára folyó évi október hó 1-ig, tavasziakra pedig folyó évi december hó végéig, megjegyezvén, hogy az előjegyzett vetőmagvak kiszolgáltatása az őszi, illetőleg a jövő tavaszi vetés végéig fog eszközöltetni.

Az amerikai bevándorlás.

Az amerikai bevándorlási hivatal most tette közzé az 1905 jun. 30-ától 1906 jun. 30-ig terjedő esztendőről szóló kimutatását. E szerint 1.062.054 földközi utas érkezett Amerikába, ami 99.073 személylyel több, mint az előző évben. Az Ellis-Islandon levő bevándorló állomásra 880.543 ember érkezett, amiből Európára 834.410 bevándorló esett, 609.714 férfi és 270.829 nő. Ezek közül 106.990 14 esztendősnél fiatalabb, 735.257 14—15 éves volt, 38.296 személy idősebb volt 45 esztendősnél. 219.076 nem tudott sem írni, sem olvasni. 82.156-nak több pénze volt 50 dollárnál. 560.976-nak kevesebb. 99.884-en már voltak előbb is Amerikában. A bevándorlók közül Magyarországból való volt 91.284 férfi és 36.963 nő, Ausztriából 64.573 férfi és 31.052 nő, tehát a magyarosztrák monarkiából összesen 223.872. Olaszországból 221.606, Németországból 30.808, Oroszországból 163.416 volt a bevándorlók száma. A összes bevándorlók 18.975.539 dollárt hoztak magukkal. Az érkezettek közül 7877-et visszaküldtek hazájukba.

A bukaresti kiállítás.

A bukaresti kiállítás magyar pavillonját állandóan nagy közönség látogatja s mivel a román közönség érdeklődése most igen élénk a magyar gépek, butorok, majolikatárgyak, lakberendezések, szerszámok iránt, a kiállítási bizottság most azon fáradozik, hogy kereskedelmi képviselőtünket mennél hathatósabban szervezze. A pavillon egyik szárnyában s a közép-részen a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság bukaresti képviselősege rendezi a kirendeltséget, a bizottság e mellett a többi kiállítókat is felszólította, hogy képviselőtüket vagy együttesen szervezzék, avagy pedig felváltva tartásuk ott elárúsító közegeiket, mert csakis ily előkészületek mellett válik lehetségessé az, hogy midőn szeptemberben Romániában beáll az üzleti időny, a magyar kivitel kellőleg megizmosodjék és szervezve legyen.

Itt említjük meg azt is, hogy Károly román királynak udvarnagyi hivatala most érkezett levelével a királynak legmelegebb köszönetét tolmácsolta a magyar bizottság előtt azért, mert ez a magyar pavillonra vonatkozó katalogus példányát megküldötte a királynak s egyúttal biztosította a bizottságot ő felségének a magyar kiállítás iránti élénk érdeklődéséről.

Forradalmi mozgalom Mexikóban.

Az amerikai „Szabadság“ legutóbbi száma a következőket írja: Általános az a nézet a határállomokban, hogy Mexikó függetlensége napján, szeptember 16-án forradalom fog kiütni az Egyesült-Államokkal szomszédos köztársaságban. A határállomásokra nagy esomások érkeznek. Azt mutatják, hogy fegyverek és gépágyúalkatrészek vannak ezekben. A forradalmi hangulat főfészke Cananea s a Nacotól nyugatra eső terület, hol sok amerikainak van gyára vagy bányája. Az már bebizonyosodott, hogy a gyár- vagy bányatulajdonosok sokkal kisebb bért fizetnek a mexikóinak, mint az amerikai munkásoknak. Éppen ezért erjed mindjobban a jelszó Mexikóban.

— Ki az amerikaiaké!

Az utolsó hónap alatt 15.000 tagja lett a vasuti uniónak. Ennek jelszava: „Mexikó a mexikóiaké!“ s amint elegendő pari munkás van ott, többé nem fognak amerikaiak megütni a körükben. Szeptember 16-ára tervezik a nagy napot, mikorra az amerikaiakat ki akarják üzni. Dias köztársasági elnök igyekszik csillapítani a hangulatot, de a mexikói munkásokkal többé birni nem lehet. Ezek azt hirdetik, hogy az amerikaiak kivesszék a kenyeret szájukból és ezért ki kell őket üzni Mexikóból.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ

SZÖV TKEZ TE

Budapest (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda: IX., Imre-utca 4. sz.

Nagy köpinczéi: **BUDAFOKON.**

ÉRTEKESIT husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű **ÉLELMICZIKKET.** Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek!

Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A szövetkezeti ember.

A szövetkezeti eszme célja nagy és nemes, mert feladatunk szoros érdekközösségben egyesíteni minél többeket, magunkhoz vonvan azokat a gyengéket is, a kiket a hullámok már-már maguk alá készülnek temetni, de a szövetkezeti ügy mentő horgonyához folyamodva, olyan hajóra jussanak, mely a veszedelmes hullámcsapásokat hova-tovább sikeresebben fogja fel. E nagy és nemes célra hivatott szövetkezeti eszme megvalósításához tehát szövetkezeti emberek kellnek. A győzelmek kivívására nem elég a vezérek bölcsesége, tudása, tapasztalata, bátorsága és elszántsága, hanem szükséges, hogy a hareba vonu ó seregnek legigénytelenebb tagját is ugyanaz a cél és eszme hevítse és lelkesítse, a mely a küzdelembe viszi magukat a derék vezéreket. Ennél fogva a szövetkezeti eszmének testbe öltözé ei, a különböző szövetkezetek, tüzzenek azok maguk elé bármely különleges célt: olyan előkészíté-, a melyekbe bevitt olyan elhártozás, olyan elvi meggyőződés alapján alakuljanak meg, hogy a szövetkezeti tagok, egyszersmind a szó legnemesebb értelmében, ugynevezett szövetkezeti emberek is legyenek, a kik átérzik és megértik, hogy a szövetkezetek áldásos volta akkor lesz szembotúnó, ha azoknak egyre növekvő alaptökéjét az emberbaráti érzés, az ember-szeretet képezi...

Miként a multban, ugy ma is embervilágunk a igen sok bajnak, szenvedésnek lettek okozóivá azok a különböző válaszfalak, melyek az embert az embertől elválasztják. A vallási, faji, születési, vagyoni különbségek mindenkor tájdalmasan ékelődtek be a társadalom testébe és áldásosabb, üdvösebb munkát soha senki sem végezhet, mintha olyan intézmények alapján igyekszik egyesíteni a különféle okok miatt egymástól egyébként távol álló csoportoknak igen sokszor békéielen tagjait, a mely intézmények keretén belül az egyes tagok között leomlanak a válaszfalak és eszményi célok gyakorlati megvalósítására egyesült erővel küzdenek olyan zászló alatt, a melynek jelszavai közt van ez is: „Az egyes az egészért és az egész az egyesért!” Ilyen intézmények a

szövetkezetek s ha ezek tagjai igazán szövetkezeti emberek, ugy ők magasabb felfogással és mélyebb érzéssel csatlakoznak a szövetkezeti eszme harcosaihoz, mint azok, kik talán csak ugy felvilágosítás, elvi alapon történt megnyerés és minden nagyobb érdeklődés nélkül lépnek a tagok sorába.

Ha a szövetkezeti embert áthatotta az a jézusi gondolat, mely szerint az ember ne csupán a maga hasznát, hanem ki-ki az ő telebarátjának hasznát is nézze: nem veti ugyan meg azokat az anyagi előnyöket, a melyeket neki szövetkezeti tagsága nyújt, de egyszersmind lelkét belső megelegetéssel és örömmel tölti el az a tudat, hogy ő is közreütködik annak a szövetkezeti célnak a megvalósításában, a mely a mások felsegítését tekinti feladatának és így mindenik szövetkezeti tag, mint szövetkezeti ember kész lesz odaállani szívvel-lelélekkel ahhoz a táborhoz, amelyben a szövetkezeti eszme harcosai önzetlenül üzdenek annak a boldog időnek közelebbre hozataláér, a melynek eljövetelkor a társadalom minden tagja látja és érzi majd, hogy nincsen elhagyatva, nincsen számkivetve, sőt olyan szövetkezetbe vonatott be, a melyben csak akarnia kell, megtalálja mindazokat az előfeltételeket, a melyek alapján boldogulását, előhaladá-át elérheti.

Ha a szövetkezeti tagokat áthatotta a szövetkezeti eszme és ennek folytá szövetkezeti em erekké lettek: nem fogja többé egyik sem vitatko áásra ké-szen azt kérde-zni, hogy tulajdonképpen mi haszna is van neki abból, hogy magát szövetkezeti tagul kötelezte le, mert akkor a szövetkezeti ügy iránt való meleg érdeklődése meggyőzi őt arról, hogy neki magának is hasznos az, szövetkezeti társai közül pedig jölteveje lett mindazoknak, a kiknek a szövetkezet jótéteményét igénybe kell venniök és az ilyen szövetkezeti ember meg fogja becsülni a szövetkezetet, mint olyan intézményt, mely jó és balsorsban áll tagjai mellett segedelemre ké-z-n oly időben is, a mikor az em erek barátok nélkül maradnak.

A szövetkezeti ember jellemének és hivatásának ilyen nagy vonásokkal történt feltüntetése is igazolja, hogy a szövetkezeti eszme olyan magasztos célok elérését tűzte maga elé, a melyekért méltó küzdeni és fáradni. Hiszen meg lehet állapítani, hogy a szövetkezeti ügynek olyan érvényesülése, a szövetkezeti eszmének olyan diadalra jutása a hogyan ideálisan gondolkozó nagy lelkek annak képét elénk állították: átalakítani az emberi érzületet, hathatósabban be-

Első Magyar Gazdasági Gépgyár Részvény Társulat
BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű gőzcséplőkészletek.

ERŐNYI VILÁGI BAZAI SZÁRMÁZÁSÚ IPARVÉDELMI VÁSÁR

Magánjárók

(uti mozdonyok)

cséplési, vontatási és szántási célokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről.

vinni a való életbe az igazi emberszeretetet és ezáltal szebbé, boldogítóbbá tenni az emberi életet.

Am ennek dacára is a szövetkezeti ügy és eszme sem kerülhette és nem kerülheti el azt a sorsot, mely e földön a legszentebb ügynek is sorsa: a gáncsot, bizalmatlanságot, kicsinylést és közönyt, a melyekkel szemben nem könnyű feladat a győzelmet kivívni. Ezért kell a szövetkezeti eszmét, mind egy nagyarányú épületet minél szilárdabb alapokra fektetni, több és több szövetkezeti ember nevelése által, a kiknek ez az eszme a szívében és a lelkükben verjen gyökeret, mert ott rakhatjuk le a szövetkezeti eszme igazi fundamentumát.

Már pedig első sorban is szilárd alapra van szükség, a mire építeni lehessen, mert örökké igaz marad a Megváltó tanítása, hogy a ki fővényre épít, annak házát elmossa a zápor, de aki közsiklára épít, az olyan háznak a zugó viharok sem árthatnak. A szövetkezeti eszmének ilyen szilárd alapot vethetünk, ha a szövetkezeti embereket nevelünk, a kiket áthat az a nagy gondolat, hogy ki-kí az ő embertársában szeresse és becsülje az embert, Istennek teremtményét.

Nagyrosvágy boldogulása. A nagyrosvágyiak derék birója, Mády József újabb levelében érdekes dolgokat mond el, mily üdvös hatással van a hét éve alakított hitelszövetkezet a falu népére, a lakosság családi viszonyait illetőleg. Azelőtt azt a családot tartották boldognak, amelynek kevés gyermeke volt. Ma már a földvételek és a munkaalkalom gyarapodása folytán az a család boldogul leginkább, amelynek számos munkabíró tagja van. A kétgyermek-rendszer eltűnt a faluból. Ezt a nagy változást pedig elsősorban a hitelszövetkezetnek lehet tulajdonítani. A népesség szaporodása eléggé kitűnik az anyakönyvekből. Azelőtt a születések száma alig volt egy-kettővel több, mint a halálozásoké; az idén négyszer annyi a születés, mint a halálozás.

A svájci szövetkezetek. A Svájci Szövetkezetek Szövetsége jelentést adott ki működéséről, amelyből megtudjuk, hogy az elmúlt esztendő igen emlékeztető a svájci szövetkezeti mozgalomra, amennyiben tavaly már az egész köztársaságot behálózták a fogyasztási szövetkezetek. Egy kanton sincs már, a melyben ne lenne fogyasztási szövetkezet és a Szövetségben minden kanton képviselve van. A szövetséghez a múlt esztendőben 29 szövetkezet csatlakozott, melyből 27 tulajdonképeni szövetkezet, 2 pedig részvénytársaság. A jogi forma szerint a Szövetségben van 197 szövetkezet és 20 részvénytársaság. A Szövetség élén két intézmény áll, a titkárság és a központi vezetőség. Nagyon érdekes, mennyire ki van fejlődve itt a szövetkezeti sajtó. A szövetségnek van egy német nyelvű lapja, a „Genossenschaftliches Volksblatt“ mely már az ötödik évfolyamba lépett és hatezer előfizetője van. A francia nyelvű „La Coopération“, amely arra van hivatva, hogy Svájc nyugati részén, ahol franciák laknak, világosítsa föl a népet a szövetkezés hasznáról, a harmadik évfolyamba jutott s szintén több ezer előfizetője van. Végül újabban az igazgatóság arra határozta el magát, hogy olasz nyelven is terjeszti a mozgalmat és ezért megalapította a „La Cooperazione“ című lapot. Az igazgatósági épületben állandó áruminta-kiállítás van, ahol a küldöttek megtekinthetik azokat az árukat, amelyekkel a központ az egyes szövetkezeteket ellátja. Az összes szövetkezetek forgalma a múlt évben 9 millió franknál többre rugott, míg az előző évben csak 7 és fél millió volt.

• MI UJSÁG? •

Nemzetközi biztosítási kongresszus. A földmivelésügyi miniszter az év őszén Berlinben tartandó nemzetközi biztosítási kongresszusra szakértőül kiküldte *Rubinek* Gyulát, az OMGE. helyettes igazgatóját, aki *Krisztinkovich* Ede min. tanácsossal és *Róth* Lóránd osztálytanácsossal együtt képviseli a kongresszuson a földmivelésügyi miniszteriumot.

A margitszigeti kápolna fölszentelése. A Margitsziget felső csucsán, a régi zárdaromok közelében még néhai József főherceg kápolnát emeltetett Szűz Szent Margit emlékére. A kápolna, mely korai gót stílusban épült, már teljesen készen van. Különös díszet kölcsönöznek neki művészi ékitményei és színes üvegfestményei. Az új kápolna ünnepies fölszentelése alkalmasint Szent István-napján lesz. A fölszentelést Várossy Gyula kalocsai érsek fogja végezni. Az egyházi ünnepséget Ott Adám esperes, a Margitsziget plébánosa és Dedek-Crescens Lajos dr. pápai kamarás rendezi. A fölszentelési ünnepségen részt vesz József főherceg családja is.

Károly király jubileumi érme. Károly román király uralkodásának 40 éves és királylyá koronáztatásának 25 éves jubileuma alkalmából Károly király jubileumi érem névvel emlékeket szeretett és osztott szét mindazoknak, akik a jubiláns évben Romániában valamely hivatalos funkcióban vannak, így osztották ki az érmet katolikus, protestáns és zsidó papok között mint funkcionáriusoknak. Ezt az érmet nagy mennyiségben osztották ki a hivatalnokok és állami alkalmazottak között egészen a legalsó fokig, emlékére a jubiláris évről. Ugyanily érmeket kaptak az aktív katonák, a közlegények.

Idegen nyelvű ügyvédi címfeliratok. Az aradi Ügyvédi Kamara választmánya határozatilag kimondta, hogy a nem magyar nyelvű ügyvédi címfeliratok használata a magyar ügyvédi kar tekintélyével össze nem egyeztethető, miért is kötelességévé teszi a kamarához tartozó ügyvédeknek, hogy *kizáróan magyar nyelvű címfeliratokat használjanak.* A kamara ezen határozata ellen többen előbb a Kuriához, majd a közgyűléshez felebbezték, de a felebbezéseket mind a két helyen visszautasították.

Aratóünnep Szegeden. Szegeden az alsótanyán a jó esztendő öröme most folyt le az aratási ünnepély, az alsó központi gazdakörben. Részt vett az ünnepen Lázár György polgármester is. A kör 12 hűséges aratópárt tüntetett ki kaszával, kaszakövel és tülökkel. A marokverők sarlót, gereblyét, keszkenőt kaptak. Azután ebédet adtak a vendégeknek és munkásoknak. Délután népiünnep volt, amelyet nem zavart meg semmiféle disszonancia, gazda és munkás együtt vidágot, örülve a bő esztendőnek.

Egy földbirtokos balesete. Déváról jön a hír, hogy Balnir község mellett lévő Sztrigy folyó hidján baleset érte Fábry Béla földbirtokost. Vots Sándor bérő társaságában leánykájával kikocsikázott és midőn a

hidra érték, az egyik ló alatt beszakadt a hid és a vízbe esett, maga után rántva az egész fogatot a mély vízbe. Vots karja eltörött és már fuldokolt, mikor Fábry előbb leánykáját kimentve, Vots után ugrott és azt is kimentette. A lovak a vízbe fultak.

Németek kegyetlenkedése Afrikában. Erzberger birodalmi képviselő ellen, aki a német-nyugatafrikai kegyetlenkedéseket a sajtóban szellőztette, a bíróság elrendelte a vizsgálatot hivatalos okmányok nyilvánosságra hozatala miatt. A vizsgálóbíró a napokban átvizsgálta azokat az iratokat is, amelyeket Erzberger a parlamentben őrizett. A parlament háznagya Jungheim, előbb tiltakozott a vizsgálóbírónak a képviselőházban való megjelenése ellen, később azonban Erzberger kívánságára beleegyezett a vizsgálatba. Erzberger ezenkívül a vizsgálóbíró rendelkezésére bocsátotta a többi iratokat is, amelyeket a vizsgálóbíró lefoglalt, de a képviselő többszörös sürgetésére nem adott többé vissza. Erzberger ezért utólagosan kijelentette, hogy összes vallomásait immunitásának megsértése miatt visszavonja és egyuttal panaszt emelt a vizsgálóbíró ellen.

A pétervári hóhér. Mint Pétervárról jelentik a pétervári hóhér is a forradalmárok közé állt, és megtagadta az engedelmességet. Am nem politikai, hanem „gazdasági” okokból. Kevesli a fizetését. Mostanáig potom száz rubelt kapott egy kivégzésért, hogy azonban a duma elé javaslatot terjesztettek a halálbüntetés eltörlésére vonatkozólag, a derék hóhér veszélyeteket látja existenciáját s a dupláját kéri az eddigi munkadíjnak. Egyébként a sztrájk is elmúlt. A magas felsőbbség a körülmények sulya alatt kénytelen volt teljesíteni a követelést, mert jól tudja, hogy a mostani viszonyok között nem oly könnyű volna erre az állásra utódot találni.

Nemzetközi esperanto-kongresszus. Alig egy esztendeje, hogy az esperanto világnyelv hívei Boulogne-sur-Mer-ben fényesen sikerült nemzetközi kongresszust tartottak. Az idei kongresszust augusztus végén tartják meg Genfben, ahol a világ minden részéből egybeseregő esperantisták több napon át fognak a világnyelv terjedéséről és terjesztésének eszközeiről tanácskozni. A kongresszussal kapcsolatos ünnepek mellett több kirándulást terveznek hajón és vasuton Boulogne-sur-Mer-be, ahol mástélezer résztvevője volt a kongresszusnak. A magyarországi esperantisták még nem képviseltették magukat, azóta azonban számban annyira gyarapodtak, hogy a genfi kongresszuson már lesz képviselője hazánknak, a mennyiben Marich Ágoston, a Hungaria Esperantista Societo elnöke és az „Esperanto” című folyóirat szerkesztője részt fog venni a második nemzetközi esperanto-kongresszuson.

Felszállás kormányozható léghajóval. Berlinből írják, hogy Perseval őrnagy kormányozható léghajóján a tégléri katonai gyakorlótérrel felszállt, de a gépet ért sérülések miatt kénytelen volt utját megszakítani. Az őrnagy és kísérei épségben szálltak le, míg a léggömb kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedett. A felszállásnál a vezérkar — élén Scholl vezérkari főnökkel — nagyszámmal volt képviselve. Perseval meghívására megjelent Zeppelin gróf is, ki annak idején a Bodeni-tó fölött tett kísérleteket kormányozható léghajójával. A léghajót Kragh hadnagy kormányozta és Perseval őrnagyon kívül még két chauffeur ült benne. Délután öt órakor fölhangzott a felszállást elrendelő vezényszó, mire a léghajó 90 lóerős gépe működésbe jött, szárnyai mindjobban

forogtak, míg végre a léghajó felszállt. Repülés közben délfelé kanyarodott a léggömb és egy nagy ivben megkerülte a gyakorlótérrel. Eközben a léghajó mindmagasabbra emelkedett s — mint Kragh hadnagy mondja — elérte az 1500 méter magasságot. A léghajónak ezután le kellett volna ereszkednie, de ez nem történt meg, mert a gépezet fölmondta a szolgálatot. Egy óra múlva a léggömb utasai megadták egy vörös zászlóval a leszállásra való jelt. A tisztok és a legénység sietve távoztak abba az irányba, ahol a léghajót leereszkedni látták. A léghajósok eközben megállították a gépet s felnyitották a szelepeket, mire a léghajó eredeti tervétől eltérő helyen leszállt. A gépet kijavítják s a közel jövőben új kísérletet tesznek vele.

Mostohájának gyilkosa. Folytonos civódások között éltek egymás mellett Radoszavlyevics Toma szakolováci lakos és mostohaanyja, özvegy Radoszavlyevics Julia. Ez év elején a fiu megnősült, amidőn aztán még türhetlenebb lett a viszony mostohájával. Naponta verekedtek egymással fiu és mostohája s bizony sokszor beleelegyedett a vizsályba az ujdonsült menyecske is. Február 13-án ugyancsak javában civódtak egymással Radoszavlyevics és mostohája.

— Kidoblak benneteket az én házamból, — kiáltott a mostoha.

— A te házad! Hisz édesapámat is azért tetted el láb alól, hogy a tied legyen a vagyon, — felelte vissza a fiu.

— Takarodj ki innen, kifestett feleségeddel együtt, — válaszolt a mostoha s felvett egy vasvillát, hogy mostoha fiát és feleségét kitessékelye. A fiu erre nagyon feldühödött, kikapta felesége kezéből a véletlenül nála levő fejszét s többször fejbeütötte mostoháját. Az asszony vértől boritva elterült. A feldühödött fiu, feleségestől együtt hasba rúgták a haldokló asszonyt, megtaposták s azután a mestergerendára felkötötték, mintha öngyilkos lett volna.

A naiv híresztelésnek, hogy mostohájuk öngyilkos lett, persze nem adott hitelt senki a faluban, mert a véresre vert fejből még az agyvelő is ki'occsant.

A csendőrök rögtön elfogták a házaspárt s elvitték Fehértemplomba, ahol az esküdtribóság előtt lefolyt tárgyaláson mindent bevallottak. Az esküdtek bűnösnek mondták Radoszavlyevics Tomát és feleségét. Míleszát az erős felindulásban elkövetett emberölésben s az eljáró törvényszék, figyelembe véve a beismerést, és a folytonos civódást, a fiut 5 évi és feleségét 3 évi fegyházra ítélte.

A kir. Curia szüneti tanácsa mult héten Székely Ferenc koronaügyész indítványára hozzájárult ez ítélethez.

Válópör egy — egérfogó miatt. Hatásos eszközhez nyult Rodney Fülöp tekintélyes kereskedő, hogy feleségét zsebeinek átkutatásáról leszoktassa. Egy alkalommal nyitott egérfogót tett kabátja zsebébe s csakhamar meg is fogta vele a feleségét. Éjnek idején egyszerre feleségének hangos jajkiáltásai riasztották fel az álmából, amire azután kiszabadította az asszonyt, Rodney né erre elhagyta a férjét és válópört indított ellene kegyetlen bánásmód miatt.

A szőszegő életunt. A Béla-utcában levő Béla-pincében Fischer Ignác pincér öngyilkos kísérletet akart végrehajtani, de idejekorán észrevették s megakadályozták a lövésben. Egy rendőr bekísérte a főkapitányságra, ahol Fischer így okolta meg az elhátározását:

— A családom kiszipolyoz, minden keresetemtől

megfősztt. Meguntam a hasztalan küzdést, örökre pienni akarok.

Az ügyeletes rendőrtisztviselők egyike a szívére beszélt s miután a fegyvert már előbb elvette tőle, megígértette vele, hogy többé nem gondol az öngyilkosságra. Jegyzőkönyvbe is föltették a fogadalmat, de ezt az elkéseredett ember nem tartotta meg. Néhány órával aztán hogy a rendőrségről elbocsátották — esti negyednyolckor — a budai Dunapartrol, a várkerti kocszk előtt beleugrott a vízbe. Három matróz azonban utána evezett és kimentette. Fischert súlyos állapotban a Rókus-kórházba szállították.

A legnagyobb acéltömb. A legnagyobb acéltömb, amelyet a világon valaha öntöttek, a napokban készült el Maneseszterben. Ez az egyetlen darab acéltömb teljes százhusz tonna, vagyis százhuszezer kilogram súlyu. Tudvalevőleg az ilyen óriási acél ömög öntése egyike a modern technika legnehezebb feladatainak, amelyet csak külön erre berendezett óriási gyárak képesek megoldani. Nálunk a legnagyobb acéltömböket Diósgyőrött tudják előállítani, de ez is eltörpül a Krupp-féle gyárak, vagy a nagy angol, amerikai és francia hajógyárakééhoz képest. A legnagyobb acélszörnyek ugyanis a tengri hajók építésénél szükségesek. A maneseszteri rengeg acéltömböt a folyós kompresszió rendszerével öntöttek. A százhusz tonna olvadt acéltömeget 12,000 tonna nyomásnak vetették alá ilyen módon lehet ugyanis elérni, hogy még ekkora tömeg is minden részében homogénná válik és úgy dermed meg. A vizsgálatkor kiderült, hogy ez az óriási acéldarab mindenütt egyforma, teljes hangot ad.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság

resiczai mezőgazdasági gépgyárának
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACÉLEKÉK.

Tiszta acéltanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyacél-ekéfej.

Pánczélcél-kormánylemez.

Magasított acélekefej.

Porvédő kerekek.

Acéllap-gerendely.

Csak kitémasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fel-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajművelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.

Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

GAZDASÁGI DOLGOK

Uj porhanyító eke.

(Magyar András porteleki lakos szabadalma.)

Egy egyszerű szatmármegyei magyar földmives, Magyar András porteleki lakos, 1903 augusztus hó 1-én egy új porhanyító ekeszabadalmat jelentett be. Már mint gyermekember kitűnt azáltal, hogy a közönséges Vidats-ek t oly jól tudta beállítani, hogy azzal még oly száraz földben is szántott, amiből a többi béres és környékbeli földmives ekéje már rég kifordult. Ezen az ekén furt és faragott mindaddig, míg végül az eke látszólag gyenge szerkezete dacára is oly tölmunkát volt képes teljesíteni, mely egyszerűen bámulatba ejti a szem előtt. Oly legázolt, letaposott gyalogutakat szánt és porhanyít hosszában bámulatos könnyedséggel és biztonsággal, amelyben az ember e gyenge, falusi kovács csinálta ekének minden pillanatban izzéporrá törését várja. De persze magyar találmány és így nem bódogul.

Magyar András ekéje sajátos összeállítás a Vidats- és Sack-rendszerű ekékből. Az eketést, a kormánylemez hajlítása és a szántás szélességét szabályozó iv-vas a Vidats-ekéről, a láncos és eltolható talyigapárna, illetőleg szabályozó készülék, persze módosított alakban, a Sack-ekéről vétettek át. Új ranta a hármassorosozlya és a csuklós gerendely, amelyek módosított alakban a Jurenák féle ekén is feltalálhatók, csak hogy a Magyar Andrásé régebbi szabadalom. Új dolgok továbbá a gerendelyt vízszintes állásba helyező csavarszerkezet és az állítólag ön-eresztő ekevas, mely azáltal, hogy a szántó élének elkopása után alsó felével visszafordítva csavarható fel az eketestre, a két oldalról kopással önönmagát élesíti.

A szabadalom lényege a csuklósgerendely, amelyet a képeinken *g*-vel jelzett csavarral tetszés szerint állíthatunk és ezzel a szántás mélységét még munkaközben is — teljes pontossággal szabályozhatjuk.

A *d* csavarral az ekeszarv állása a szántó ember nagyságához képest szabályozható. A kengyelcsavarral megerősített hármassorosozlya a kiszáradt és letaposott földet apróra megporhanyítja, ellenben a Sack-ekénél — összabban ivelt kormánylemez tökéletesen leforgatja.

A csuklósgerendely mellső vége az *ff* vaslemezek közvetítésével nyugszik a *h* talyigavánko-on, amely lemezek az *oo* csavaros segélyével szabályozva, az eketestet mindig vízszintes állásban tartják. (E szerkezetnél azonban sokkal egyszerűbb és célszerűbbnek látszik a Jurenák-tálc eképárna billenő gerendelytartója.)

Végül pedig a barázdaszélesség a *h* eltolható talyigavánkos és az *x* ivvas megfelelő beállításával szintén tetszés szerint szabályozható.

Az eke gyakorlati értékéről a következők nyilatkoztak igen kevéssé és annak megfelelő munkájáról bizonyítványt a tak. Thallmayer Viktor akad. akadémiai tanár, magyaróvári gépkeresleti állomás vezetője, Basa János, Károlyi Sándor gróf királydaróczi és fehérgyarmati uradalmi tisztartója, Réti Sándor a nagyváradi latin szert. káptalan vasadkunóci gazdaságának számtartója, Bárdossy Tivadár földbirtokos, Sós Imre gépgyáros, Vadász Benő bir-

ves,
 hó
 be.
 zón-
 zsal
 bbi
 ifor-
 mig
 a is
 üen
 sott
 atos
 nber
 illa-
 gyar

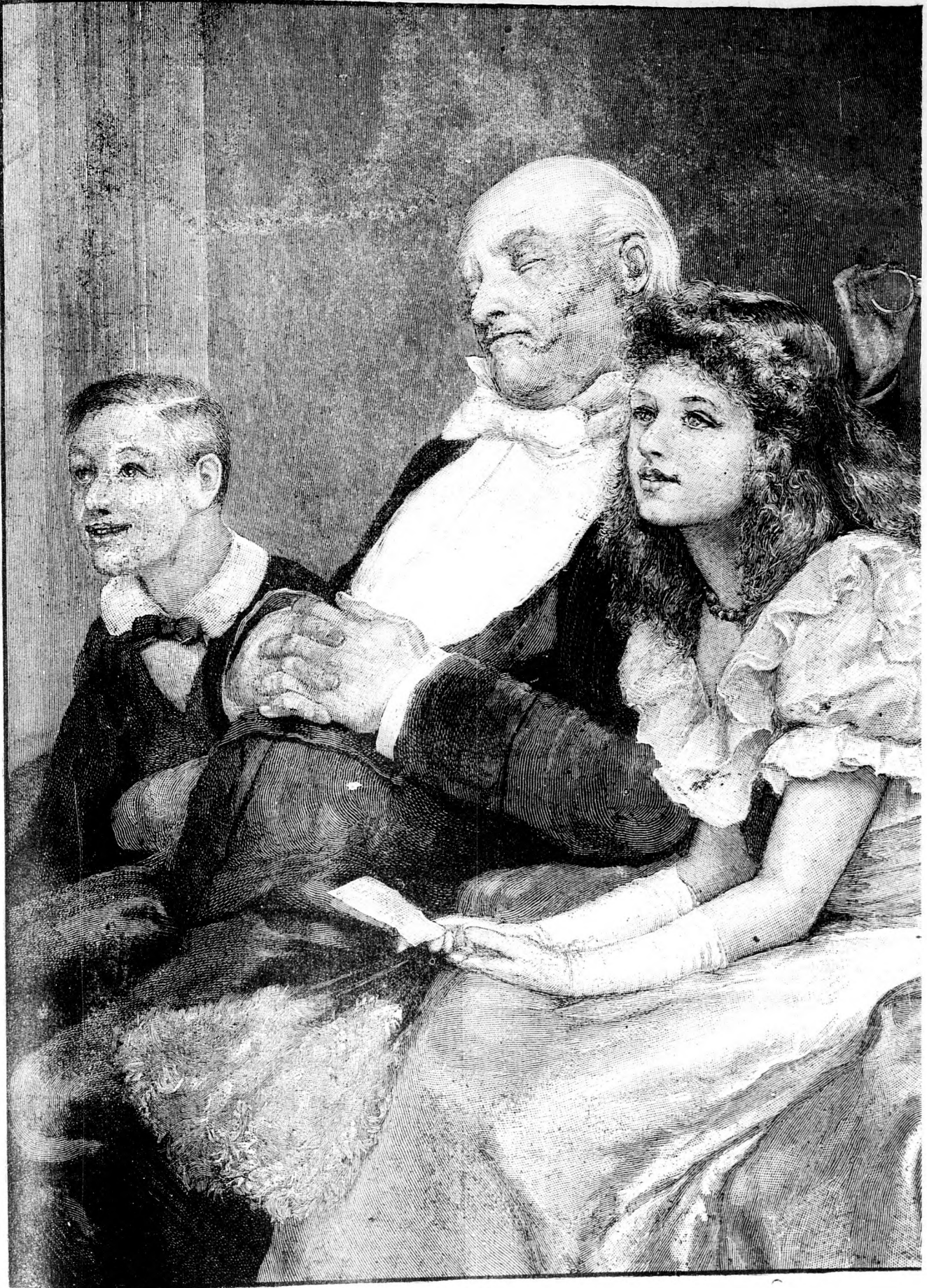
s a
 t, a
 sza-
 ható
 mó-
 a ta
 yek
 ülál-
 aba-
 ntes
 ön-
 nek
 ható
 agát

lyet
 rint
 aka-
 k.
 ber
 esa-
 radt
 ben
 öké-

szek
 mely
 az
 zer-
 íbb-
 ely-

iga-
 tén

ilat-
 aká-
 azd.
 más
 ály-
 Réti
 sad-
 dar
 bir-

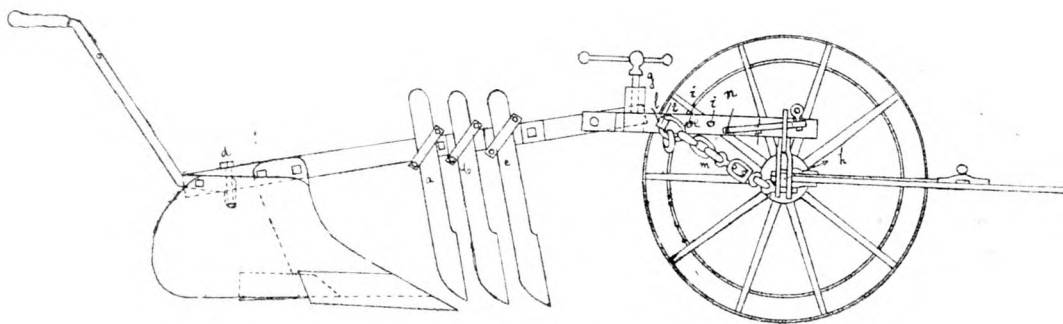

Gyermekszínházban.

tokos, Garzó Imre tisztartó és Komáromy ispán Károlyi gróf királyi uradalmában.

Céltudatos akarattal és a legjobb meggyőződésből ki'olyólag irtam meg ez ismertetést és teljesen önzetlenül, mert hiszen úgy a feltaláló, valamint talál-

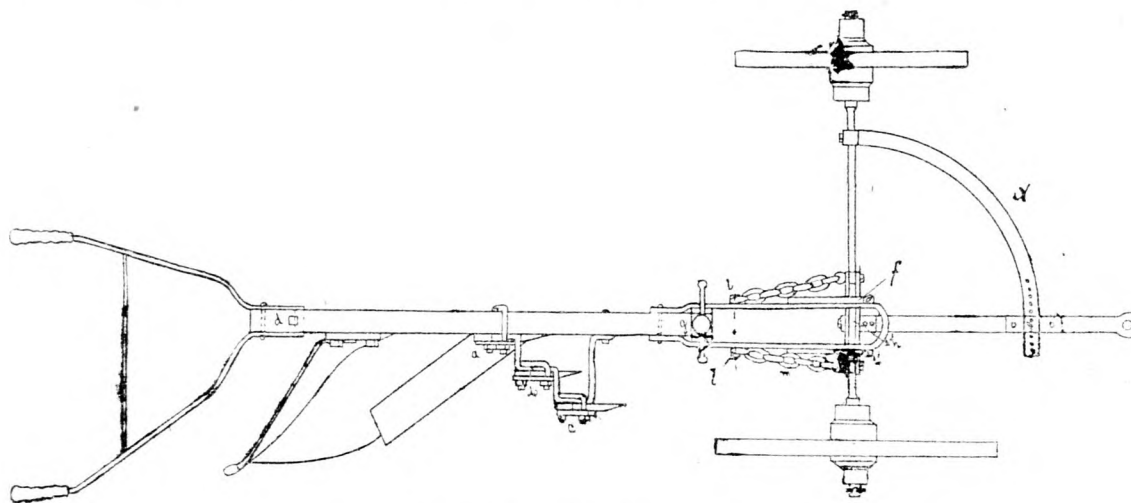
és Jurenák hasonló szerkezetű ekéi mindez ideig nem érvényesülhettek, annak egyszerű oka, hogy a magyar társadalomban nincs meg a vállalkozási szellem és a kellő tehetség az ilyen találmányok kihasználására, mert az az idegenért rajong és nem bizik a magyar

Magyar András ekéje oldalnézetben.

mányának eddigi felkarolói is ugyancsak szegény emberek. Megírtam, mert meggyőződtem róla, hogy a Magyar András ekéje úgy száraz, mint porhanyó, tiszta vagy gazos talajon *többet végez, tökéletesebben porhanyít és forgat*, mint a Sack-rendszerű ekegyárt-

feltalálók elméjében. Legjobb magyar találmányaink elkallódtak, idegen kézre kerültek, mert nem volt hazai tőke azok realizálásához. Ez a mult büne volt. Mi szükség arra, hogy e bün a jövőben is unos-untalan megismétlődjék?

Magyar András ekéje felülnézetben.

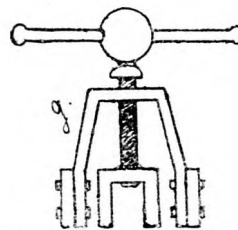
mányok bármelyike. És ezt a nézetet osztják mindazon gyakorlati gazdák, akik a Magyar András-féle ekét kipróbálták és akikkel személyesen érintkezni szerencsém volt.

A Magyar András ekéjének rendkívüli fölénye a Sack-eke fölött a következőkben nyilvánul: a csuklós gerendelylyel a szántás mélysége a legegyszerűbben és a legtökéletesebben szabályozható, ám a porhanyítást és a forgatást is tökéletesebben végzi a Sack-ekénél, mert míg ez utóbbinál e két munkát kizárólag a kormánylemez végzi és ezért kénytelen az erősen porhanyító, de tökéletlenül forgató rövid — Ruhadló — kormánylemezt alkalmazni, addig a Magyar András ekéjénél a hármassoros végzi a porhanyítást, ellenben a hosszan ívelt kormánylemez az így felporhanyított földet tökéletesen leforgatja. Ami pedig a szélesség szabályozását, a barázdafenek egyenletes mélységét és tisztaságát illeti, ahhoz hasonló szántást, amilyent Magyar András előttünk Kispesten, erősen tarackos-füves földben bemutatott még életemben nem láttam!

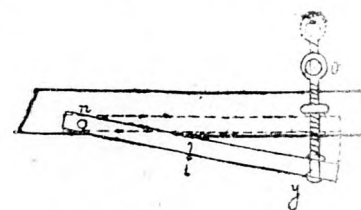
A csuklós gerendelyü és több csoroszlyás eke meggyőződésem szerint a jövő ekéje és ha Magyar András

Ma egy angol konzorcium és egy belföldi alakulóban lévő — társaság alkudozik Magyar András szabadalmára, amely utóbbi azonban ugyancsak a külföldön fogná azt értékesíteni.

Hogy Magyar András ekéje nemesak gyakorlati értékű csinálmány, azt mi sem bizonyítja inkább,

A gerendelyt vízszintes állásba helyező szerkezet.

Eltolható taligavánkos.

mint Soós Imre nagyiparos — és hoz'átehetem szakértő — nyilatkozata, amikor az eke a letaposott gyalogutat harsogtatva szántotta: »hiszen ez még csak nem is eke; mi lesz ebből, ha alaposan megcsináljuk?« Valamint a mezőteremi uradalom tiszt-

tartójának azon nyilatkozata, hogy ha Magyar András ekéjét nagyban forgalomba hozzák, félreteszik az összes Sack-ekéket és ezt rendelik meg az egész uradalomban. Csakhogy a szegény feltalálónak nincs pénze hozzá, sem pénzes kompanistája, hogy a nagybani ekegyártást megindíthassa. (A feltaláló címe: Magyar András földmives, Nagy-Károly.)

Mallaszkovszki Tádé.

• Védekezés a burgonyavész ellen.

A burgonyavész éppen olyan veszedelmes ellensége a gazdának, mint a peronoszpóra a szőlőbirtokokra nézve. Ahová egyszer belevette magát és idejekorán nem gondoskodunk a védekezésről, tönkre teszi az egész termést. A burgonyavészt egy gombaféleség idézi elő, mely a burgonya leveleit támadja meg, elpusztítja azt és ennek következtében azután a fejlődő gumók is tönkre mennek, mert az elpusztított levélzet nem képes a fejlődéshez szükséges szénsavat a levegőből felvenni. Ha a burgonyavészt észre vesszük a leveleken, akkor ép úgy, mint a szőlőnél, bordói keverékkel védekezhetünk ellene. A permetezést úgy végezzük, hogy június közepén és azután 3—3 hétre még két ízben bordói lével permetezzük és pedig első ízben 100 liter vízre 2 kg. rézgálicot és 2 kg. égetett meszet véve, a második és harmadik permetezéshez 100 l. vízhez 3 kg.-ot veszünk egy a rézgálic, mint az égetett mészből. Az oly vidékeken, ahol a burgonyavész nem szokott előfordulni, a permetezés nem okvetlenül szükséges, de biztonság okáért legalább is tanácsos, valamint a burgonyát fejlődésében figyelemmel kísérni, hogy ha a burgonyavész jelenlétének legesekélyebb jelét is észrevesszük, rögtön a védekező permetezéshez foghassunk.

Az öntözésről.

Az öntözés minden kétséget kizárólag a legbiztosabb védekezési mód a szárazság ellen. Az öntözésnek azonban az a legnagyobb baja, hogy sokszor nem vihető keresztül, vagy pedig ha keresztül is vihető, akkor pedig olyan tetemes költségbe kerül, hogy nem hasznóhajtó. Ez tényleg így volt és így van manapság is. Ezen a bajon azonban igen sokszor lehet segíteni a szélmotorok segítségével.

A szélmotorok segítségével képesek vagyunk kultúr-növényeinket tetszés szerinti időben és módon öntözni. Miveleti növényeink legnagyobb része az öntözést meghálálja. Természetesen a különböző növényeknek az öntözéssel szemben az igényük más és más, eszerint az öntözés is különböző időben lesz végzendő pl. a gyümölcsösök késő ősszel, azután tavasszal a fagy teljes felengedése után alaposan megöntözhetők. Júliustól azonban már ősziig nem. A zöldség-félék annyiszor öntözhetők, míg a talaj állandóan nem nyirkos.

Száraz időben többször, nedves időben kevesebbszer fog az öntözés történni. Mesterséges kaszálók ahányszor csak lehet, különösen kaszálás után stb. Természetesen az öntözés a különböző növényeknél más és más hatást fog elérni. A haszon különböző nagyságu lesz.

Az öntözés hogy mikor és milyen mennyiségben történjék, az a viszonyok és a különböző miveleti növények szerint fog változni. Tekintettel általánosan kedvező hatására, hívatatos volna ha gazdáink körülményesen foglalkoznának ezen kérdéssel.

A barnaszéna készítés.

A barnaszéna-készítés azon módja a szénakészítésnek, amidőn a szénát nem hagyják a behordás idejéig teljesen beszáradni, hanem amint az tenyészvizének felét elvesztette, hozzáfognak a behordáshoz és kazalba rakáshoz. A barnaszéna nevét onnan vette, hogy a széna a kazal magasabb hőmérséklete következtében elveszti zöld színét és megbarnul.

A barnaszéna készítését mellőzzük teljesen, mert annak a készítése egyáltalában nem helyes. A barnaszéna készítésénél az erősebb felmelegedés folytán a széna fehérjének emészthetősége csökken, a még teljesen ki nem száradt széna fölösleges vízmennyiségének elpárologtatásához szükséges meleget pedig a széna maga szolgáltatja. Ezáltal pedig a takarmány legértékesebb alkatrészeinek elégetéséből származó meleg szárítja meg a szénát, miután a könnyen emészthető anyagok sokkal könnyebben bomlanak, mint a nehezen emészthetők. Tehát az ilyen drága fűtőanyaggal szárított széna készítésétől tekintsünk el, azt meg se próbáljuk, mert hisz nem azért termesztjük a különböző takarmányféléket, hogy azokból helytelen módon készítsünk takarmányt, hanem azért, hogy azokból minél értékesebb, jobb takarmányt tudjunk előállítani. Ezt pedig, ha az illető takarmányfélét meg tudjuk szárítani a zöldszenakészítést, ha pedig bármely okból nem tudjuk megszáritani, az erjesztett takarmány készítése által tudjuk elérni. Sokan előnyül hozzák fel a barna széna készítésének azt, hogy annál a levelek nem peregnék le, mert a széna a behordáskor még szívós, míg a többi széna készítésénél igen. Ez tényleg előnye a barna széna készítésének, de ezzel szemben a fentebb említett hátrányai tulszárnyalják azt és azért ne is készítsünk barna szénát. Különbö is a mi rétjeink rendkívül csekély hozamuak, ami nem is esoda, tekintve, hogy rétjeinket rendkívüli módon elhanyagoljuk; sem nem boronáltatjuk, sem műtrágyákat, avagy komposztot feljavítására nem használunk, holott ilyen iránybani gondosabb kezelés mellett termésünket könnyen megduplázhathatnók.

Az almabor készítmódja igen egyszerű. A feldolgozandó almát megzuzzuk, s a moncsot alkalmas edénybe fogjuk fel, s itt állani hagyjuk 12—18 óra hosszat, mely idő alatt a lé felszínén megjelenő apró hólyagocskák az erjedés megindulását jelzik. Ezután a levet haladéktalanul leeresztve, hordóba szűrjük. Jó az almamustnak cukortartalmát mustmérővel meghatározni, mert a kiejedés után az almabor szesztartalma körülbelül felényi százalék lesz. A cukormennyiségnek előlegesen való meghatározásával tehát tájékozhatjuk magunkat a leendő bor minősége felől; s ha azt akarjuk, hogy jobb és tartósabb borunk készüljön, az almamusthoz vagy megfelelő mennyiségű cukrot, vagy később, erjedés után, tiszta spirituszt adunk. Az erjedés után a bort lefejtjük, s 3—4 hónapig arra ügyelünk, hogy az edények mindig tele legyenek. Ezután megélehet deríteni vizahólyaggal cserzősavval; hektoliterenkint 4—8 gr. vizahólyagot és 9—16 gr. cserzősavat számítva. Azonban ki a derítéshez nem ért, helyesebben cselekszik, ha azt meg sem kíséri. Ha talán a bor zavaros lenne, 2—4 gr. tannint bor-szeszben feloldva keverhet belé, ezzel nem árt neki és tisztává teszi a bort. A megtisztult bor üvegekbe fejthető, vagy hordóban is eltartható, utóbbi esetben a hordót mindig tele kell tölteni; az üvegeket pedig vízszintesen elhelyezni.

A leghiresebb magyar lovas.

Hogy a magyar lóra termett nép, annak nem utolsó bizonyítéka a magyar arisztokrata *Sándor Móric* gróf hihetetlen lovaskalandjainak egész sorozata. Nem lesz talán érdek nélkül való, ha itt röviden megemlékezünk e már szinte legendaszerű ember életéről. A híres különc gróf régi magyar családból származott, amely 1788-ban kapta a grófi rangot. Móric gróf 1805-ben született és bár nevét egész Európában ismertté tette száz és száz nyaktörő vállalatával, amelyek után a ficamodások, zuzódások, kisebb-nagyobb, néha életveszedelmes betegségek egész sorát heverte ki, de azért mégis hetvenhárom évet élt. Biai, bajnai és rárói uradalma, Győr, Pozsony, Bécs és végül Budapest volt a legtöbb kalandjának színhelye.

A hatvanas években ötven képpel díszített nagy folio kötetben kiadta nevezetesebb kalandjainak gyűjteményét. Ezt a könyvet, amelyet egy-kétszáz példányban magyar, német és francia nyelven nyomtatott ki, barati ajándékkul osztogatta. Sándor Móric neve a nép körében is elterjedt. Amit lovas, kocsis, vadász vakmerőt megtehet, azt ő mind végig próbálta. Zsarnoki hajlamai miatt a jobbtágyok, eselédek rettegtek tőle, de volt benne érzék a méltányosság iránt is és igazságos, őszinte volta, a férfibátorság föltétlen megbecsülése sok barátot szerzett neki.

Legjobban félték tőle a budai nyárspolgárok, akik még a gyermeket is a nevével ijesztgették. Valami magas cilindert, vörös esernyőt, léces rács, kerítés, mind alkalmat adott neki egy-egy merész ugratásra.

Sándor gróf lovaskalandjai már kora fiatalságában kezdődtek és a kezdet elég gyöngye kísérleteiből fejlődött ki páratlan lovas-művészete. Első ugratási kísérleteinek egyikén a budai városmajorban a ló elejével átvette ugyan magát a több lábnyi magas korláton, de hátulja vékonyával függve maradt. A fiatal lovas pedig rajta ülve ütötte-verte, hogy a korláton átjussanak.

Híres volt később *Granikus*z nevű rendkívül vad lova, a melyet teljesen megszelidíteni még neki sem sikerült soha. Egy alkalommal minden módot megpróbált, hogy a gróftól levezze a hátaról. Utoljára már ahhoz folyamodott, hogy lovasát teljes erejével a falhoz surolta. A gróf jobb combjából már csurgott a vér, de azért nem engedett és végül is a ló merült ki előbb és vak dühében beleharapott egy ház kapujába. Granikusz más alkalommal meg tüzes hatos-fogat közé ugratott. A megzavart hat szilaj ló rugott, kapált, harapott. A gróf mindamellet teljesen sértetlenül került ki a nagy zürzavarból, hanem Granikusz megjárta, mert csunyán össze-vissza rugva, harapva menekült meg a bonyodalomból.

Egyszer megesett, hogy Bajnán a Ferdinánd-huszár-

ezred tisztjei előtt egy telivér angol lovon akarta bemutatni ügyességét. A lovat szőrén ülte meg, szerszám nélkül, egyszerű fékkel. Azonban az angol paripa váratlanul megbokrosodott és villámgyorsan nekivitte lovasát a falu kújának, a hol az ököresordát itatták éppen. A megriadt ökrök közül az elsőt a ló szerencsésen átugrotta, a második ugrásnál azonban fölbukott. Sándor gróf ekkor oly erős agyrázkódást szenvedett, hogy több órára elvesztette eszméletét. De azért a teste nem tagadta meg a szolgálatot. Gyalog ment haza, megbédelt, minderről azonban semmit sem tudott.

Más alkalommal *Makacs* nevű arabs kancáján egy ajtófélfát ugratott át és ekkor a nyeregből kirepülve, nekiesett a keresztifának, azt mellével kettétörte, de azért semmi baja sem történt.

A királyné koronázó-ünnepségére *Wesselényi* báró zsbóbi méneséből vett négyszáz aranyon egy *Hasszán* nevű lovat. De Hasszán makacszkodott és mindenféle fogást kipróbálva, végre sikerült lovasát úgy levetni, hogy Győrben három hétig élet-halál közt feküdt. Nagy kinokon ment át ekkor a merész gróf és sokáig nem ülhetett lóra. A rárói kastély kapusnéja igen félt a lótól. A gróf, hogy az asszonyt kigyógyítsa feleméből, hajduival lefogatta és lovával többször nekinyargalt, hogy átugratja. Az asszony ijedten hunyta le a szemét és a műtét után meg volt róla győződve, hogy hétszer ugrott rajta keresztül a ló. Hogy elmúlt-e ezután a félelme, azt nem jegyezték föl.

Bécsben jól ismerték a gróf híres hatos fogatát. A Práterben nem egy bravuros hajtást mutatott be vele. Egy ízben három bérkocsit állított szoroson egymás mellé, amelyek közül aztán a középső kihajtott. Sándor gróf kiállt kétszáz lépésnyi távolságra és sebes vágatva keresztül hajtott a két kocsi között anélkül, hogy csak érintette volna is valamelyiket.

Leghíresebb lova azonban a Tatár volt. Ezzel Pöstyénben egyszer a fürdőház mellől a már megindult kompa ugratott be. A győri hidon sebes vágatás miatt az örök felartott szuronyal álltak eléje és Tatár nyugodtan szökött át az eleven gáton. Pöstyén környékén az erdőben, nyaktörő ösvényeken szokott a gróf lovagolni.

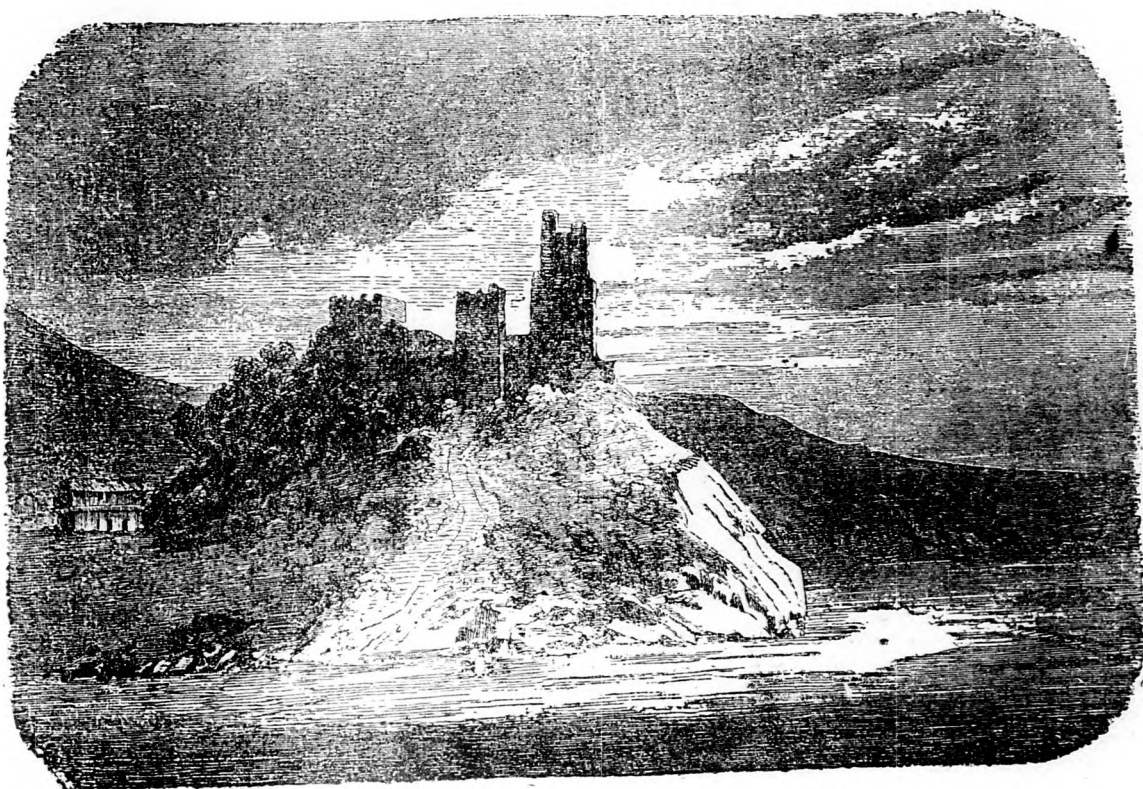
Egyik sétájánál egy széles árokra bukant és sehogy sem talált átvezető hidat. Mindössze négy faragatlan eserfatörzs volt, egymástól vagy féllábnyi távolságban átvette az árkon, mint egy készülő hid talpa. Gyalog embernek is veszedelem lett volna itt a járás, de Tatár ügyesen eltáncolt a törzseken egészen középig. Itt azonban elvesztette az egyensúlyt és lovasával együtt lebukott a háromlányi mélységbe. Azonban egy

kis iszapfürdőn kívül itt is sértetlenül maradt mind a kettő. Tatár a lépcsőn is ügyesen tudott járni.

Egyszer fölnyergelve szobájába hozatta a gróf és lovon ülve jött le nagy kényelmesen budai palotája fölépcsőjén. A várba vezető lépcső és a Szent György-tér meg állandó lovagló sétahelye volt a grófnak. Máskor a Dunán csónakon ment át Tatárral Pestre és föllovagolt, egy kis látogatásra, sógorának, Keglevich grófnak emeleti szállására. Keglevich gróf nem volt otthon és Tatár a három látnyi széles márvány folyosón sehogy sem akart megfordulni, hanem inkább le szeretett volna ugrani lovasával az udvarra. Nagy nehezen sikerült a grófnak a lovat hátsó lábán állva megfordítani és visszalovagolni amerre jött. A csónakon azonban már nem állta ki nyugodtan a ló, a budai parttól nem messze kiszökött belőle és uszva vitte a grófit partra. A csónak természetesen fölbillent és valamennyi evezős a Dunába e-ett.

Apróságok.

Oroszlánok a szerkesztőségben. Nem közönséges látogatói voltak a minap a Meklenburger Zeitung szerkesztőségének. Siralmas nyafogással, a fiatal négylábuak megszokott ügyetlenségével két oroszlánfiók sétált be a szerkesztőségbe. Az oroszlánokat a városban vendégszereplő cirkusz igazgatója vezette a redakcióba. Az alig kéthónapos állatok az igazgató közvetítésével csakhamar megbarátkoztak a szerkesztőség tagjaival. Ügyetlen ugrándozással befutkosták az összes szobákat és különösen a papirkosárt tetszett meg nekik, melyet feldöntöttek s tartalmát nagy szakértelemmel kutatták át, szóval egész otthonosan érezték magukat s oly fesztelenül viselkedtek, mintha igazi, nagy reményekre jogosító szerkesztőségi „szakalok” lettek volna.

Ríma vára.

A nép száján is él az az eset, amikor Sándor gróf Pesten, Nagyhid-utcában két versenyző szekér közé került és lovát sarkantyuba kapva, három egymás mellé fogott parasztló feje fölött ugratott ki. Vagy amikor a zajló Dunán Budáról Pestre átszattant, de közel a pesti parthoz megfordította a lovat és visszament vele.

Egyik későbbi vakmerő esete volt, amikor külföldi utjáról visszatérve, a távollét alatt nagyon is elkapatott Gonosz nevű szilaj ménjét akarta rendre szoktatni. Árkon-bákon, kerítésen, kapun ugrott át a ló és úgy vitte eszeveszett rohanással a grófit. Utóbb vakon neki rohant a bini kőbányának és ott ötven látnyi nagy mélységbe bukott alá. De homokba estek és esodálatosképpen sem a lónak, sem a lovasnak nem lett baja. Sőt a ló még ezután is tovább vágatott, keresztülvitte a grófit egy mocsáron és Sándor gróf végül is kénytelen volt vele egy fatörzshöz nekilovagolni, ahol a szilaj állat végre eszméletlen összerogyott.

Ilyen lovas volt a híres Sándor gróf.

Krisztus! min! rossz fizető.

— Édesapám! a Krisztus sem lehet valami jó fizető, mán olyan régen tartozik a kántor urnak egy koronával, oszt' nem akarja megadni!

— Ki mondta ezt neked?

— Nem mondta nekem senki, de mán nagyon sokszor hallottam, mikor kérte tőle. Ahányszor halottat visznek erre, mindig azt énekli:

„Jövel Jézus Krisztus
Add meg koronámat!”

Igy szól ugyanis egyik kálvinista halottas éneknek utolsó két sora.

Gyermekékszszel.

— Mond papuskám, hová mész?

— Hivatalbau, Bucikám.

— Miért?

— Hogy kenyeret keressek.

— Ne keress papuskám, hiszem tegnap sütöttünk.

Képeinkhez.

Gyerekszínházban. Régen unszolják a nagyapát a gyerekek. Piroska és Árpád nyugtot nem hagytak neki egy hét óta, hogy őket színházba vigye. Végre eljött az ígéretnapja. Nagyapa elment a gyerekszínházban a kicsikéssel, de elaludt. Piroska és Árpád oly érdeklődéssel nézték a bohó játékot, nagyapa pedig elaludt mellette. De hogynem aludt volna, mikor itt pipálni sem szabad.

Ráma vára. Megigértük, hogy több szép képet hozunk az Alduna tájáról. Ime most is egy szép kép. A történelmi híró Ráma vára. Hej, ha beszélni tudna az a romhalmaz, az a sok nehéz kődarab, de sokat beszélne, egy világtörténelmet mondana el.

Adomák.

Jó szakácsnő.

— Hová lett a rák, Borcsa?
— Jaj, nagysága, betettem a fazékba, aztán valaki kicserélte. Fekete volt, amit betettem és vörös volt a fazékban.

Beköszöntő.

Káplán: Eljöttem főtisztelendő ur, de nincs ám ajánló levelem.

Plébános: Isten hozott öcsém. Elég ajánló az, hogy két szövetkezetet alakítottál és ajánló levelet nem hoztál.

Csőd után.

A. Nos, szerencsésen *kiállottad* az utolsó üzleti krizist?

B. Nem, hanem . . . *kiültem*.

Nehéz ügy.

B: Azt hiszem, a legnehezebb ügy a világon elmondani egy nőnek, hogy szeretjük.

C: Sokkal nehezebb aztán azt mondani, hogy már nem szeretjük.

Betiitalány.

— Kóródi Zsuzsikától. —

trv
ist **ez M B R V G ez.**

Megfejtési határidő 1906. augusztus hó 5.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság” 30. számában közölt talány megfejtése:

„Forró nyár.”

Helyesen fejtették meg: Seres Erzsébet, Barta Etelka, Nyerges Juliska, Korbuly Juliska, Joó Mariska, Renner Ida, Galgóczy Jolán, Purgán Mária, Beke Józsefné, Gyuró Ferencné, Barabás Józsefné, Péterfy Tamásné, Vakareszku István, Nagy András, Szabó István, Benkő Áron, Csinta Lajos, Varró Elek, Marton János, Sneider Ferenc, Nagy János, Becze András.

A sorsuzásnál Korbuly Juliska nevét húztuk ki elsőnek, kinek egy értékes regényt küldtünk.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Károly Gyula. Erdőéri szakiskolák vannak: Királyhalman (Szeged mellett), Vadászerdőn (Temesvár mellett), Liptóújváron és Görgény-Szent-Imrén, ahol erdőőröket képeznek ki, akik két évig tanulnak. Fölveszik azokat, kik a 17 évet betöltötték és a 35 éves kort meg nem haladták, ép, erős testűek, az iskola négy elemi osztályát elvégezték és legalább rni-olvasni megtanultak. Mindezeket okmányokkal kell igazolni. A tanítás októberben nyílik meg. A beiratkozók egy része állami ellátásban is részesül. A folyamodványt a földművelésügyi miniszterhez kell ugyan címezni, de az illető iskola igazgatójához kell beküldeni. A folyamodásban meg kell mondani, vajjon volt-e már katona, vagy nem. Ellátásért és ruházatért a tanulók évi 300 koronát fizetnek. Ezt két részben (félvétenként) előre fizetik le a tanuló szülei. Akik állami ingyenes helyre folyamodnak, azoknak még a szegénységi bizonyítványt is csatolniuk kell a folyamodáshoz. Egyszerű levélre ad az igazgatóság felvilágosítást, van-e még hely.

Tanító Beregszász. Kérjük levelét megismételni, mert a nyári szünet alatt változások vannak a kiadói hivatalban és a személyesre közben elkallódott a kérdés.

Haszán János. A felvetett kérdésben leírt ut a mezői közös dülütak csoportjába tartozik s mint ilyeneknek csupán az a rendeltetése, hogy azon az érdekelt birtokosok birtokukhoz eljuthassanak.

Ezen utakat az érdekelt birtokosok saját területeikből hasítják ki s azok fenntartásához más megállapodás hiányában haszonaránylag járulnak hozzá, a községi elöljáróságnak ezen utakra nézve felügyeleti joga van.

Ennyiben intézkedik a törvény a dülütakról. A dülütak rendszerint 3 öl szélességben jelöltetnek ki s semmiképpen kötelezhető saját területének csonkításával másnak előnyére több helyet átengedni. A 10 öl széles, fákkal beültetett terület földje határán, amennyiben az birtokosnak tartozéka s azt használatában is bírja, csakis kisajátítás útján volna elvehető, de akkor is nyomós indokok alapján.

Cseresnyés Boldizsár. A „Góbéságok” írója igen is ad ki újabb könyvet. Ennek címe „A góbé a gazdaságban” s mint címe is mutatja, a gazdák mulatnak rajta legjobban.

Ferke János. A hiányzó számot elküldöttük.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárocsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárocsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1906. augusztus 3.

Budapesti központi vásárocsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1.08—1.16 K., vidéki borjúhús 1.40—1.48 K., sertéshús 1.28—1.36 K., szalonna füstölt 1.50—1.56 K., szalonna, olvasztani való 1.14—1.36 K., hárj 1.40—1.44 K., sertészir 1.36—1.40 K. — Füstölthús: (vidéki) kg.-ja 1.40—1.60 K. hazai sonka 1.80—2.— K.

Baromfifélék: ———— K., rántani való csirke 1.20—2.— K., sütni való csirke 2.20—2.80 K., kacsá, hizott 4.50—6.— K., lud, hizott 10—15 K., pulyka, hizott ———— K., páronkint. Vágott hizott liba 1.30—1.50— K., vágott hizott kappan, kacsá és pulyka 1.—2.40 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). *Buzsa* 16.—16.60 K. *Rozsa* 12.— K-tól 12.40 K-ig. *Arpa* 11.80 K-tól 12.— K-ig, jobb minőségű — K-tól — K-ig. *Zab* —15.40 K. *Tengeri* 12.55—12.60 K.

Teavaj: (centrifugál) 1.80—2.20 K., főzővaj 1.30—1.60 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 8—16 fillér.

Tojás: bácskai 68.—70.— K., erdélyi apróbb áru 67.—68 F. ládánként. (1440 drb.) Apadt ———— K., meszes: — K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga ———— K. rózsá ujj 3.—4.— K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ———— mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	28.20	27.20	25.80	24.80	24.—	23.20	21.—	19.20	13.50

Takarányvásár. Réti széná 5.—6.20 fillér, muhar 5.80—6.40 fillér, zsupszalma 4.—4.40 fillér, alomszalma 3.80—4.— fillér

A „FÜGGETLEN UJSÁG“ szerkesztésére felügyel:
RUBINEK GYULA,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára

HAUSWELTER János
ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ES LEGTÖBB ÉRTÉKŰ ÓRAÜZLETE.
Alapítva 1847.
Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközölteinek.

Legjobb és legolcsóbb gazdasági takaréktűzhely

Munkácsy-féle szabad. és a nm. földművelésügyi ministerium által 600 koronás első díjjal kitüntetett takaréktűzhely. Megrendelhető

Lossinszky Imre
okl. gépészmérnök műszaki irodája
Budapest, V., Lipót-körut 7. sz.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900.	Biztosítási alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.953.240 — kor.
Tartalékok	-----	601.263.93 kor.
	Összesen	2.554.503.93 kor.

1901. évi fölösleg ———— 90.349 — kor.
1902. évi fölösleg ———— 59.782.26 kor.
1903. évi fölösleg ———— 109.331.73 kor.
1904. évi fölösleg ———— 72.438.23 kor.
1905. évi fölösleg ———— 61.730.60 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módzatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi fizetéseknél nagy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet-eredménye főzgyűlési határozattal tartalékba helyezett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—3%-os díjvisszatérítést részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak kik 5—10 % adják fel biztosításukat 5% eredményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyilatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

KÜHNE E. Mosonban

hazánk legrégebb mezőgazdasági gépgyárában

elismerett gondos kivitelben készülnek:

Egy- és többvasu aczélekek, rétet és szántóföld-hirneves szabadalmazott tolóerekes **Mosoni Drill** gépek.

Mélyítő és porhanyító eszközök a tavaszi szántás helyettesítésére **Uj amerikai rugósfogas Uj! Burgonyamivelő eszközök. Uj! Franboronák.**

szőlőművelő eszközök. A vetőmag előkészítésére: **Rosták, Konkolyozók, Centrifugák stb.**

FŐRAKTÁR: BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 57/a. | FIÓKRAKTÁR: TEMESVÁR, GAZDA-UDVAR.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 770 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 85000 darab.

Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.

1905. évi forgalom : 25,000 zsák

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukceziókra

melyek idei második sorozata f. évi szeptember
hó 26-án veszi kezdetét.

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-ter 13. szám.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLOI-UT 25.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-typia, fémetszet stb. útján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografailag legszelbben, legolcsóbban sokszorosíthatnak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölhetők.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót ^{40% KÁLI}

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét,

azonkívül

Rézgáliczot

(98—99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban

szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.